

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 22.2.2011
COM(2011) 77 konč.

2008/0028 (COD)

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU

na podlagi člena 294(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije

v zvezi s

stališčem Sveta na prvi obravnavi glede sprejetja uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU

na podlagi člena 294(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije

v zvezi s

stališčem Sveta na prvi obravnavi glede sprejetja uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom

1. OZADJE

Datum predložitve predloga Evropskemu parlamentu in Svetu (dokument COM(2008) 40 konč. – 2008/0028(COD)): 1. februar 2008

Datum mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora: 18. september 2008

Datum mnenja Evropskega parlamenta, prva obravnava: 16. junij 2010

Datum predložitve spremenjenega predloga: [*]

Datum političnega dogovora: 7. december 2010

Datum sprejetja stališča Sveta: 21. februar 2011

- * Komisija ob upoštevanju razvoja dogodkov v Svetu po prvi obravnavi Evropskega parlamenta ni pripravila spremenjenega predloga, temveč je svoja stališča do sprememb, ki jih je predlagal Parlament, izrazila v „Sporočilu Komisije o nadaljnjem obravnavanju stališč in resolucij, ki jih je Parlament sprejel med delnim zasedanjem junija 2010“ (dokument **SP(2010)6136**), in ga Evropskemu parlamentu poslala 29. septembra 2010.

2. CILJ PREDLOGA KOMISIJE

Osutek predloga konsolidira in posodablja dve pomembni področji zakonodaje o označevanju, splošnem označevanju živil in označevanju hranilne vrednosti živil, ki ju obravnavata direktivi 2000/13/ES¹ oziroma 90/496/EGS². Predlog tudi prenavlja šest drugih direktiv o označevanju nekaterih kategorij živil. Cilji tega predloga so:

¹ Direktiva 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil (UL L 109, 6.5.2000, str. 29).

² Direktiva Sveta 90/496/EGS z dne 24. septembra 1990 o označevanju hranilne vrednosti živil (UL L 276, 6.10.1990, str. 40).

- poenostaviti zakonodajo o označevanju živil, tako da se za zahteve horizontalnega označevanja oblikuje enoten instrument o načelih in zahtevah glede splošnega označevanja živil in označevanja hranilne vrednosti živil;
- vključiti posebne določbe o odgovornostih v živilski verigi glede prisotnosti in točnosti informacij o živilih;
- vzpostaviti merljiva merila za določene vidike čitljivosti;
- pojasniti pravila, ki se uporabljajo glede označevanja države izvora ali kraja porekla;
- uvesti obvezno označevanje hranilne vrednosti v osrednjem vidnem polju oznake za večino predelanih živil;
- vzpostaviti sistem upravljanja za nekatere vidike prostovoljnega označevanja živil, ki jih odobrijo države članice.

3. PRIPOMBE K STALIŠČU SVETA

3.1 Splošne pripombe

Evropski parlament je sprejel stališče na prvi obravnavi 16. junija 2010. Komisija je v celoti, delno ali načelno sprejela 113 od 247 sprememb, sprejetih na prvi obravnavi, saj so po njenem mnenju pojasnile ali izboljšale predlog Komisije in bile skladne z njegovim splošnim ciljem.

Čeprav stališče Sveta na prvi obravnavi, sprejeto 21. februarja 2011, večinoma izpolnjuje cilje prvotnega predloga Komisije, pa v nekaterih elementih odstopa od njega. Komisija ni nasprotovala političnemu dogovoru o besedilu, da bi omogočila nadaljevanje zakonodajnega postopka. Kljub temu je Svet v priloženi izjavi opozorila, da spremembe Evropskega parlamenta, za katere je Komisija navedla, da bi jih lahko sprejela, niso zajete v besedilu predsedstva, zlasti zahteva po nekaterih informacijah o hranilni vrednosti na sprednji strani embalaže.

3.2 Spremembe Evropskega parlamenta, ki jih je Komisija sprejela in so bile v celoti, delno ali načelno vključene v stališče Sveta na prvi obravnavi

Označevanje porekla – Evropski parlament je v stališču na prvi obravnavi predlagal obvezno označevanje porekla za meso, perutnino, mlečne izdelke, sveže sadje in zelenjavo, druge izdelke z eno samo sestavino ter meso in ribe, kadar se uporabljajo kot sestavina v predelanih živilih (sprememba 101). Zakonodaja o obveznem označevanju že obstaja za sadje in zelenjavo, govedino, vino, oljčno olje in uvoženo perutnino, Komisija pa je nedavno predstavila predlog³, katerega cilj je oblikovati pravno podlago za morebitno obvezno označevanje območja kmetovanja za vse kmetijske sektorje, potem ko bodo opravljene ocene učinka. Komisija je v sporočilu o mnenju Evropskega parlamenta po preoblikovanju delno sprejela spremembo Evropskega parlamenta za razširitev primerov obveznega označevanja porekla

³ COM(2010) 738.

osnovnih živil, ki niso bila znatno/pomembno predelana in na splošno veljajo za izdelke z eno samo sestavino, po začetku veljavnosti delegiranih ukrepov, ki temeljijo na ocenah učinka. Komisija je tudi navedla, da bi zaradi upoštevanja pričakovanj potrošnikov in praktičnih omejitev, povezanih z nekaterimi živili, morala biti uporaba obveznega označevanja porekla pogojena z začetkom veljavnosti delegiranih ukrepov, ki temeljijo na ocenah učinka, s čimer bi določili predvsem način navedbe informacij o izvoru živil, kar bi veljalo za vsa živila ali posebne kategorije živil.

Stališče Sveta na prvi obravnavi bi pomenilo obvezno označevanje porekla za nepredelano svinjsko, ovčje, kozje in perutninsko meso, če bi bili izvedbeni predpisi sprejeti v dveh letih po začetku veljavnosti Uredbe. Svet tudi predlaga, da bi morala Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu v treh letih po začetku veljavnosti Uredbe predložiti poročilo o obveznem označevanju porekla mleka, mleka, ki se uporablja kot sestavina v mlečnih izdelkih, mesa, ki se uporablja kot sestavina, nepredelanih živil, izdelkov z eno samo sestavino ter sestavin, ki pomenijo več kot 50 % živila. Komisija lahko sprejme pristop obveznega označevanja za svinjsko, perutninsko, ovčje in kozje meso. Vendar ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) meni, da bi bilo treba to zahtevo izvajati prek delegiranih aktov, saj zadeva kvazizakonodajne ukrepe (na primer določitev ustrezne geografske ravni). Te delegirane akte bi bilo treba sprejemati v okviru posebnih določb Unije, ki se uporabljajo za sektorje svinjskega, ovčjega, kozjega in perutninskega mesa. To zakonsko besedilo bi bilo treba ustrezno prilagoditi ob upoštevanju PDEU. Pri ukrepih, ki zadevajo uporabo te zahteve, bi bilo treba predvsem upoštevati, da se je treba izogniti nalaganju nepotrebne in pretirane upravne obremenitve nosilcem živilske dejavnosti in izvršnim organom. To bi moralo posledično zagotoviti ravnovesje med zagotavljanjem koristnih informacij potrošnikom in izogitvi temu, da bi taki ukrepi spodkopavali konkurenčnost, ovirali trgovino ali povzročali nesorazmerne stroške podjetjem in potrošnikom. Komisija meni, da se v poročilu o razširitvi označevanja porekla na druga živila, ki jo je predlagal Svet, priznava interes Evropskega parlamenta glede obveznega označevanja drugih živil, hkrati pa dopušča pristop, v katerem se lahko upoštevajo pričakovanja potrošnikov in praktične omejitve, povezane s posebnimi živili, kot je navedeno v odgovoru Komisije Evropskemu parlamentu ter je skladno s pristopom iz predloga za spremembo Uredbe (ES) št. 1234/2007 glede označevanja porekla (COM(2010) 738). Po mnenju Komisije je to načelo sprejemljivo, vendar bi bilo morda treba besedilo pravno preoblikovati.

Imitacije/nadomestki živil: po mnenju Komisije je bila sprememba Evropskega parlamenta, s katero so se izrecno prepovedovale zavajajoče prakse glede „imitacij živil“ (sprememba 78), delno sprejemljiva. Pristop Sveta na prvi obravnavi, ki je bil naklonjen krepitvi splošnih določb glede zavajajoče predstavitve, je skladen s stališčem Komisije do sprememb Evropskega parlamenta in ga je mogoče sprejeti. Komisija lahko v duhu kompromisa sprejme stališče Sveta, da bi v prilogo vključili zahtevo, da morajo biti elementi ali sestavine, ki nadomeščajo tiste, za katere bi potrošnik pričakoval, da so običajno uporabljeni ali naravno prisotni, jasno navedeni na oznaki (in ne samo na seznamu sestavin). Vendar Komisija ne sprejema predloga, da bi ime živila ali sestavine opisali, na primer „nadomestek“ sira ali šunke itd. oziroma „imitacija sira“ ali „imitacija šunke“, kot je Evropski parlament predlagal v spremembi 230.

Označevanje „nano“ sestavin: Komisija je načelno sprejela stališče Evropskega parlamenta, da bi bilo treba sestavine, pridobljene z nanotehnologijo, kot take tudi označiti (sprememba 130). Predlog Sveta, da se vključi navzkrižno sklicevanje na opredelitev „namensko proizvedenih nanomaterialov“, in zahteva, da se na seznamu sestavin navede prisotnost takih sestavin, sta za Komisijo sprejemljiva. Stališče Sveta je skladno z razpravami o reviziji Uredbe (ES) št. 258/97 v zvezi z novimi živili in novimi živilskimi sestavinami.

Zahteve glede obveznega informiranja za nepredpakirana živila: stališče Evropskega parlamenta na prvi obravnavi je, da področje uporabe uredbe ne bi smelo zajemati nepredpakiranih živil (sprememba 30). Vendar Evropski parlament v stališču v zvezi z nacionalnimi ukrepi za nepredpakirana živila (sprememba 184) sprejema načelo zagotavljanja informacij o prisotnosti sestavin, ki vsebujejo snovi, ki lahko povzročijo alergije ali preobčutljivost (alergene sestavine). Tudi Svet je sprejel to načelo zagotavljanja informacij o alergeni sestavinah na nepredpakiranih živilih.

Stališči Evropskega parlamenta in Sveta na prvi obravnavi sta bili, da je treba zamenjati načelo, na podlagi katerega se zagotavljajo obvezne informacije (ki niso informacije o alergenih) glede nepredpakiranih živil. Prvotni predlog Komisije je skladen z veljavnim pravnim okvirom, ki načelno določa, da morajo biti obvezne informacije o živilih na voljo za vsa živila, ki spadajo na področje uporabe zakonodaje. Vendar se lahko države članice v primeru nepredpakiranih živil odločijo, da za nekatere informacije ni nujno, da so vedno na voljo, če so potrošniki o tem dovolj obveščeni. Stališči Evropskega parlamenta (sprememba 184) in Sveta bosta popolnoma spremenili pristop iz predloga Komisije in državam članicam omogočili, da poleg informacij o alergenih zahtevajo tudi informacije o obveznih podatkih, zajetih v Uredbi. Ta predlagana sprememba je sprejemljiva, saj bi sprememba pravnega akta v uredbo pomenila, da bi moral nosilec živilske dejavnosti v primeru, ko v državi članici ni pravil, zagotoviti vse obvezne podatke, ne le informacij o alergenih.

Odgovornosti nosilcev živilske dejavnosti: stališče Sveta do odgovornosti nosilcev živilske dejavnosti (člen 8 prvotnega predloga Komisije) je skladno z načeli predloga Komisije. S stališčem Evropskega parlamenta na prvi obravnavi (spremembe 84, 86, 88, 89 in 326) je bil pristop Komisije prilagojen pristopu, ki je bil sprejet v Uredbi (ES) št. 767/2009 o dajanju krme v promet in njenem označevanju. Komisija je sprejela spremembe Evropskega parlamenta. Zaradi občutljivosti vprašanja in polemične razprave v Svetu pa lahko Komisija v duhu kompromisa sprejme stališče Sveta s prve obravnave.

3.3 **Spremembe Evropskega parlamenta, ki jih je Komisija zavrnila in so bile v celoti, delno ali načelno vključene v stališče Sveta na prvi obravnavi**

Nacionalne sheme: Evropski parlament je v stališču na prvi obravnavi črtal poglavje VII o razvoju nacionalnih shem (sprememba 301). Stališče Sveta vključuje enak predlog. Komisija obžaluje, da se niti Evropski parlament niti Svet ne strinjata z njeno vizijo o zagotovitvi okvira za izmenjavo najboljših praks o prostovoljnih shemah označevanja.

Komisija je zavrnila spremembe Evropskega parlamenta (spremembe 155, 156, 298 in 299) na prvi obravnavi, s katerimi so se spreminjala merila v zvezi z dodatnimi

oblikami izražanja informacij o hranilni vrednosti in jih združevala z merili o grafičnih oblikah predstavitve. Tudi Svet je predlagal združevanje meril za dodatne prostovoljne oblike s predstavitvijo informacij o hranilni vrednosti (AVS). Stališče Sveta poleg tega vsebuje uvedbo določb, s katerimi: se dovoljuje državam članicam, da na svojem ozemlju spodbujajo posebne AVS, ter so države članice zavezane, da zagotovijo ustrezno spremljanje AVS na svojem trgu, poleg tega pa se v stališču ugotavlja, da lahko Komisija pospeši izmenjavo informacij in najboljših praks o AVS. Stališče Sveta zavezuje Komisijo, da sprejme izvedbene predpise v zvezi z merili v členu 34 in v petih letih po začetku uporabe člena poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi AVS, njihovem učinku in priporočljivosti njihove uskladitve. Komisija meni, da bi predlagani pristop Sveta lahko zagotovil podlago za pregled AVS glede označevanja hranilne vrednosti v prihodnje, in lahko sprejme predlog Sveta.

Informacije o hranilni vrednosti: Komisija je glede označevanja hranilne vrednosti zavrnila predlog Evropskega parlamenta za razširitev seznama obveznih informacij (sprememba 144). Stališče Sveta na prvi obravnavi je bilo, da je treba obvezno navedbo razširiti, da bo vključevala beljakovine. Komisijo skrbijo dodatni stroški za gospodarske subjekte, predvsem mala in srednja podjetja, in bolj podpira kratki seznam obveznih podatkov. Ker pa sta Evropski parlament in Svet predlagala vključitev beljakovin, ki so edina makrohranilna snov, ki ni bila vključena v predlog Komisije, je to mogoče sprejeti.

Informacije o hranilni vrednosti na obrok: s predlogom Komisije je bila uvedena možnost, da se lahko v določenih okoliščinah informacije o hranilni vrednosti navedejo le kot vrednost na obrok. S stališčema Evropskega parlamenta (sprememba 313) in Sveta je bila ta možnost črtana. Svet zahteva, naj se informacije o hranilni vrednosti vedno navedejo na 100 g ali 100 ml, informacije o hranilni vrednosti na obrok pa so lahko dodatna prostovoljna navedba. Evropski parlament po drugi strani predlaga, naj se informacije vedno navedejo na 100 g ali 100 ml in na obrok. Po mnenju Komisije predlog Evropskega parlamenta ni sprejemljiv, saj bi pomenil dodatno obremenitev za industrijo. Glede predloga Sveta pa lahko sprejme utemeljitev, da bodo informacije o hranilni vrednosti, ki so zagotovljene na enaki podlagi, potrošnikom omogočile lažjo primerjavo sestave hranilnih snovi v različnih živilih.

3.4 Spremembe Evropskega parlamenta, ki jih je Komisija sprejela kot take ali s preoblikovanim besedilom, vendar niso bile vključene v stališče Sveta na prvi obravnavi:

Komisija je načelno sprejela številne spremembe iz stališča Evropskega parlamenta na prvi obravnavi, od katerih so bile nekatere redakcijske. Spodaj so podrobno obravnavana vprašanja, glede katerih se stališči Evropskega parlamenta in Sveta na prvi obravnavi nedvoumno razlikujeta. Navedene so tudi nekatere spremembe, ki so zadevale vsebinska vprašanja in povzročile vključitev novih določb v stališče Evropskega parlamenta, Komisija pa jih je načelno sprejela, vendar niso bile vključene v stališče Sveta na prvi obravnavi.

Oznaka hranilne vrednosti v osrednjem vidnem polju (na sprednji strani embalaže): Komisija je v sporočilu Komisije o stališču Evropskega parlamenta navedla, da se strinja z obveznim označevanjem hranilne vrednosti na sprednji strani embalaže za pet elementov (energijsko vrednost, maščobe, nasičene maščobne kisline, sladkorje in sol) (sprememba 313) in da se načelno strinja s spremembo 162

Evropskega parlamenta, da bi bilo treba pojasniti uporabo zahteve po oznaki na sprednji strani embalaže za živila, ki se urejajo v okviru Direktive 2009/39/ES o živilih za posebne prehranske namene. V (priloženi) izjavi Komisije je posebej navedeno, da Komisija obžaluje stališče Sveta, da je treba črtati zahtevo po navedbi nekaterih informacij o hranilni vrednosti na sprednji strani embalaže. Glede tega vprašanja je Komisija še naprej prepričana, da bi označevanje na sprednji strani embalaže potrošnikom omogočilo, da pri nakupovanju živil brez težav vidijo informacije o hranilni vrednosti, in si pridržuje pravico, da podpre stališče Evropskega parlamenta do vključitve petih elementov hranilne vrednosti na sprednjo stran embalaže.

Ime nosilca živilske dejavnosti: v skladu s stališčem Evropskega parlamenta (sprememba 100) bi bila obvezna ne le navedba imena in naslova nosilca živilske dejavnosti, pod katerega imenom ali imenom podjetja se trži izdelek, temveč tudi ime, naziv podjetja ali blagovna znamka proizvajalca živila. Komisija je sprejela spremembo Evropskega parlamenta. Vendar Svet meni, da bi moralo biti ime nosilca živilske dejavnosti opredeljeno kot odgovorno za označevanje, tj. nosilec, pod katerega imenom ali imenom podjetja se živilo trži, ali če nima sedeža v Evropski uniji, uvoznik na trg Evropske unije. Komisija še naprej podpira namen stališča Evropskega parlamenta, saj bi to potrošniku zagotovilo preglednost glede proizvajalca izdelka.

Datum minimalnega roka trajanja: Komisija se je strinjala z mnenjem Evropskega parlamenta (sprememba 61), da je treba pojasniti razliko med izrazoma „datum uporabe“ in „uporabno najmanj do“. Nedavna raziskava, ki jo je opravila Evropska komisija⁴, je pokazala, da količina zavržene hrane pomeni velik delež odpadkov, ki letno znaša približno 76 kg na osebo na ravni gospodinjstev, pri čemer bi se bilo mogoče 60 odstotkom teh odpadkov izogniti. Določeno količino teh zavrženih odpadkov, ki bi se jim bilo mogoče izogniti, je mogoče pripisati slabemu razumevanju sistema označevanja datumov.

Področje uporabe Uredbe: Evropski parlament je predlagal (sprememba 39), da Uredba ne bi veljala za gostinske storitve na prevoznih sredstvih, kot so letala in vlaki, na progah, ki niso v celoti v EU. Komisija meni, da bi bilo dobro bolj premisliti, kako bi se uredba uporabljala za gostinske storitve na prevoznih sredstvih.

Evropski parlament je v isti spremembi tudi predlagal, naj se v uzakonitveni del uredbe uvede določba, v kateri bi se upoštevala uvodna izjava 15 predloga Komisije, da so nekatere dejavnosti zunaj področja uporabe uredbe. V tem primeru Komisija ugotavlja, da je Svet skrbno preučil to vprašanje in odločil, da določbe ne bo vključil v uzakonitveni del. Uvodna izjava zagotavlja smernico o nameravanem področju uporabe uredbe, tako da Komisija glede te točke ni nasprotovala stališču Sveta na prvi obravnavi.

Opredelitev sestavine: prvotni predlog Komisije je v primerjavi z obstoječo zakonodajo vseboval poenostavljen pristop k opredelitvi pojma „sestavina“. Vendar je bilo ugotovljeno, da poenostavljeni pristop, ki ga je predlagala Komisija, vpliva na uporabo drugih zakonodajnih besedil, ki se sklicujejo na „sestavino“, kot je

⁴ <http://ec.europa.eu/environment/eussd/reports.htm>

opredeljena v Direktivi 2000/13/ES o splošnem označevanju živil. Zato Komisija meni, da bi morala opredelitev pojma „sestavina“ iz Direktive 2000/13/ES, prilagojena tako, da upošteva spremembo 49 Evropskega parlamenta, nadomestiti prvotni predlog Komisije. Sprememba v pristopu bi vplivala na oblikovanje nekaterih drugih členov.

Označevanje mesa, sestavljenega iz kombiniranih kosov mesa: Evropski parlament je v spremembah 276 in 293 predlagal, da je treba v primeru, ko je meso sestavljeno iz kombiniranih kosov mesa, to navesti na sprednji strani embalaže ali povezati z imenom živila. Komisija meni, da bi ta predlog zagotovil obveščenost potrošnikov o posebnih lastnostih živil, ki jih kupujejo. Komisija načelno sprejema cilj sprememb, vendar meni, da je treba osnutek določbe revidirati.

Označevanje mesa z dodanimi beljakovinami in/ali vodo: Komisija je načelno sprejela stališče Evropskega parlamenta, da bi bilo treba na nekaterih mesnih in ribjih izdelkih, ki vsebujejo dodane beljakovine in/ali vodo, na oznaki navesti vir dodanih beljakovin in prisotnost dodane vode (spremembe 207 in 226–228). Spremembe Evropskega parlamenta glede označevanja dodanih beljakovin so skladne z razlago veljavne zakonodaje s strani Komisije.

Komisija je podprla druge spremembe, kot so: **označevanje „datuma proizvodnje“ za zamrznjene izdelke** (spremembe 62, 97, 140, 141), **odstopanje za mikro podjetja** (sprememba 104), **dodatne informacije za navodila za uporabo in shranjevanje** (sprememba 142), **uvredba meril za prostovoljno označbo „vegetarijansko in vegansko“** (sprememba 175), **čreva za klobase** (sprememba 229). Če bodo te obravnavane na drugi obravnavi, bi bila Komisija pripravljena preučiti vključitev ustreznih določb.

3.5 Spremembe Evropskega parlamenta, ki sta jih Komisija in Svet zavrnila ter niso bile vključene v stališče Sveta na prvi obravnavi:

Čitljivost: Komisija ni sprejela stališča Evropskega parlamenta glede čitljivosti (spremembe 53, 334, 111–113), na podlagi katerega je bila črtana zahteva po minimalni velikosti znakov in uveden predlog, da se merila za čitljivost določijo s smernicami. Stališče Sveta na prvi obravnavi glede čitljivosti ohranja merljivo merilo v sami uredbi in pomaga pojasniti to določbo z vključitvijo sklicevanja na merjenje minimalne velikosti znakov. Komisija meni, da se s stališčem Sveta do meril za minimalno velikost znakov izboljšuje prvotni predlog, stališče pa je sprejemljivo.

Področje uporabe uredbe: stališče Sveta na prvi obravnavi podpira predlog Komisije, naj področje uporabe uredbe zajema vsa živila, namenjena končnemu potrošniku, in cilj uredbe, ki je splošno usmerjen v potrošnika. Niti Komisija niti Svet nista sprejela stališča Evropskega parlamenta na prvi obravnavi, da se področje uporabe uredbe omeji na predpakirana živila (spremembi 38 in 39), usmerjenost uredbe v potrošnika pa zmanjša (sprememba 66).

Informacije o hranilni vrednosti: Komisija ni sprejela številnih novih določb v stališču Evropskega parlamenta na prvi obravnavi, ki se nanašajo na določen vidik informacij o hranilni vrednosti. Na primer, razširitve obveznega seznama hranilnih snovi na beljakovine, vlakna in *transmaščobe* (sprememba 144) ter razširitve seznama dodatnih prostovoljnih hranilnih snovi (sprememba 145); ponavljanja informacij o energijski vrednosti v posebni obliki na sprednji strani embalaže, kjer

gre po mnenju Komisije za podvajanje informacij (sprememba 158); zahteve po vključitvi izjave glede osnove priporočenega vnosa (sprememba 151), ki se ni zdela potrebna; precejšnjega števila predlaganih izjem pri obveznem označevanju hranilne vrednosti in črtanja sklicevanja na mednarodni sistem merskih enot (kJ) (spremembe 246, 248, 319). Stališče Sveta na prvi obravnavi ne vsebuje teh sprememb, ki jih je predlagal Evropski parlament.

Alkoholne pijače: stališče Evropskega parlamenta, da se vse alkoholne pijače izvzamejo iz zahteve po zagotovitvi seznama sestavin in označbe hranilne vrednosti (spremembi 145 in 294), dokler Komisija ne pripravi poročila, za Komisijo ni bilo sprejemljivo. V stališču Sveta se predlaga, da bi bilo treba izvzetja iz zahtev po vključitvi seznama sestavin in izjave o hranilni vrednosti razširiti na alkoholne pijače, ki veljajo za konkurenčne tistim, ki so že izvzete v skladu s predlogom Komisije. Komisija lahko sprejme pristop enakega obravnavanja konkurenčnih izdelkov. Vendar se ji zdi bistveno, da so na mešanicah alkoholnih pijačah, pripravljenih za pitje, navedene informacije o sestavinah in sestavi hranil.

Označevanje porekla: predlog Sveta glede označevanja porekla ohranja načelo predloga Komisije, da je treba v primeru, ko je poreklo živila navedeno, vendar država porekla osnovne sestavine ni kraj zadnje znatne spremembe izdelka kot celote, navesti tudi poreklo osnovne sestavine. Stališče Evropskega parlamenta je, da je treba to določbo črtati (sprememba 172), kar za Komisijo ni sprejemljivo, saj je namen preprečiti potencialno zavajajoče navedbe porekla.

3.6 Nove določbe, ki jih je uvedel Svet

Čitljivost: kot je že bilo navedeno, se v besedilu Sveta ohranja predlog Komisije o vključitvi minimalne velikosti znakov v Uredbo, vanj pa je vključeno tudi pomembno pojasnilo, kako določiti velikost znakov. Komisija meni, da se s stališčem Sveta do meril za minimalno velikost znakov izboljšuje prvotni predlog.

Označevanje snovi, ki povzročajo alergije ali preobčutljivost: v členu, ki zadeva označevanje nekaterih snovi, ki povzročajo alergije ali preobčutljivost, je v stališču Sveta predlagana pojasnitev besedila glede pristopa k označevanju izdelkov, ki ne vključujejo seznama sestavin. To pojasnilo je ustrezno in ga je načelno mogoče sprejeti, saj predlog ustreza veljavnim predpisom o označevanju teh snovi. Kot je že bilo navedeno, pa Komisija želi spremeniti pristop k opredelitvi pojma „sestavina“.

Neto količina: v stališču Sveta na prvi obravnavi se znova uvaja možnost, da države članice ohranijo predpise o izražanju neto količine za posebna živila na način, ki se razlikuje od predpisanega v uredbi. Komisija lahko sprejme ta predlog, ki bi ob neobstoju podrobnih predpisov EU omogočil ohranitev obstoječega pristopa k izražanju neto količine za posebne kategorije živil, predvsem kadar se stanje izdelka lahko spreminja iz tekočega v trdno.

Označevanje živil, ki vsebujejo kofein: izvedbeni predpisi v Direktivi Komisije 2002/67/ES z dne 18. julija 2002 o označevanju živil, ki vsebujejo kinin in kofein (sprejeti v skladu z Direktivo 2000/13/ES), vsebujejo posebne predpise za označevanje nekaterih pijač, ki vsebujejo kofein. V stališču Sveta na prvi obravnavi je predlagano, da naj bi navedba na oznaki vključevala tudi informacijo, da izdelki niso primerni za nosečnice in majhne otroke. Stališče Sveta na prvi obravnavi je, da

je treba obveznost posebnega označevanja razširiti na živila, katerim je kofein dodan zaradi prehranskega ali psihološkega namena. Komisija sprejema načelo, da se za živila, katerim je kofein dodan zaradi prehranskega ali psihološkega učinka, vključi navedba na oznaki glede uporabe takih izdelkov pri posebnih skupinah prebivalstva, ki je okviru razpoložljivega strokovnega mnenja.⁵

Končne določbe in prehodna obdobja (člen 45, uvodna izjava 54): Evropski parlament je v spremembi 194 predlagal, naj se predlog Komisije glede dodatnega dvoletnega prehodnega obdobja za mikropodjetja (z manj kot 10 zaposlenimi) za zahtevano obvezno označitev hranilne vrednosti spremeni tako, da se razširi na podjetja z manj kot 100 zaposlenimi. Komisija ni sprejela spremembe Evropskega parlamenta.

Glede datuma uporabe je v besedilu Sveta predlagano, da se predpisi o označevanju hranilne vrednosti ne uporabljajo v dveh korakih, z dodatnima dvema letoma, ki sta na voljo za prilagoditev mikropodjetij. Namesto tega naj bi informacije o hranilni vrednosti, če so navedene, začele izpolnjevati nove zahteve tri leta po začetku veljavnosti uredbe. Vendar obveznost navedbe informacij o hranilni vrednosti ne bi začela veljati prej kot pet let po začetku veljavnosti uredbe.

Stališče Sveta vključuje novo določbo, v kateri je navedeno, da mora biti zagotovljeno prehodno obdobje za uporabo novih zahtev, in da se sme izdelke, dane na trg pred koncem prehodnega obdobja, še naprej prodajati do izčrpanja zalog. Poleg tega je tudi predlagano, naj bo datum uporabe 1. april v vsakem koledarskem letu, razen v primeru nujnih ukrepov. Komisija lahko sprejme stališče Sveta glede uporabe Uredbe in prehodnih ukrepov.

Pooblastitev in prenos pooblastil skozi vse besedilo: uskladitev prenosa pooblastil v stališču Sveta je na splošno skladna s pristopom Komisije in primerna za obseg predlaganega prenosa pooblastil. Opaziti je nekaj razlik v primerjavi s pristopom Komisije v odgovoru na mnenje Evropskega parlamenta, vendar so v smislu besedila predsedstva pooblastila ustrezna in jih je mogoče sprejeti, razen predlaganih izvedbenih pooblastil glede ukrepov, povezanih z obveznim označevanjem porekla mesa.

Naslednje spremembe, ki jih je uvedel Svet, so sprejemljive tudi za Komisijo:

- možnost vključitve izjave, v kateri je razloženo, da se oznaka hranilne vrednosti na soli nanaša na naravno prisotnost natrija/soli. Ta prostovoljna oznaka zagotavlja pojasnilo;
- poglavje o nacionalnih ukrepih – Svet je spremenil člen 37 prvotnega predloga Komisije, v katerem je pojasnjeno področje uporabe poglavja;
- Priloga V – nova zahteva za označevanje stanja „odmrznjeno“;
- Priloga VI B – obveznost navedbe, ali je hidrogenirano olje oziroma maščoba popolnoma ali delno hidrogenirano;

⁵ Mnenje Znanstvenega odbora za hrano z dne 21. januarja 1999 o kofeinu in drugih snoveh, ki se uporabljajo kot sestavine v „energijskih pijačah“.

- Priloga IX – črtanje izjem iz „uporabno najmanj do datuma“ za nekatere izdelke;
- Priloga XI – sprememba referenčne količine za znatno količino vitaminov in mineralov;
- poenostavitev priloge, ki določa zaporedje zapisa vitaminov in mineralov (Priloga XIII k prvotnemu predlogu Komisije), kot je predlagana, je sprejemljiva.

3.7 Glavne težave pri sprejemanju stališča Sveta na prvi obravnavi

Stališče, ki ga je Svet sprejel na prvi obravnavi, vsebuje elemente, ki odstopajo od predloga Komisije. Kot je navedeno zgoraj, ti elementi zadevajo nekatere vidike označevanja hranilne vrednosti, označevanje porekla, vključitev imena proizvajalca in opredelitev sestavine.

4. SKLEPNA UGOTOVITEV

Komisija meni, da stališče, ki ga je Svet sprejel na prvi obravnavi, vsebuje elemente, ki odstopajo od predloga Komisije. Da bi omogočila nadaljevanje zakonodajnega postopka, kljub neodpravljenim pomislekom ni nasprotovala stališču, ki ga je Svet sprejel s kvalificirano večino.

Komisija je Svet v priloženi izjavi opozorila, da še zlasti obžaluje njegovo odločitev o črtanju zahteve po oznaki hranilne vrednosti na sprednji strani embalaže.

PRILOGA

Izjava Komisije

Komisija v duhu kompromisa ne bo nasprotovala besedilu predsedstva, ki je bilo potrjeno s kvalificirano večino, čeprav ostajajo pomisleki, saj besedilo predsedstva vsebuje nekatere elemente, ki odstopajo od predloga Komisije, in nekatere pravne elemente, ki jih je treba znova preučiti v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije. Poleg tega Svet ni upošteval mnenja Evropskega parlamenta s prve obravnave, zato spremembe Evropskega parlamenta, za katere je Komisija navedla, da bi jih lahko sprejela, niso zajete v besedilu predsedstva.

Komisija še zlasti obžaluje, da se je Svet odločil za črtanje oznake hranilne vrednosti na sprednji strani embalaže. Komisija meni, da to zmanjšuje koristi, ki bi jih potrošniki lahko imeli od obvezne označbe hranilne vrednosti, in je prepričana o prednostih, ki bi jih označevanje na sprednji strani embalaže prineslo potrošnikom, saj bi lahko ti pri nakupovanju živil brez težav videli informacije o hranilni vrednosti.